

Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius

Lietuvos
psichologų
sąjunga

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

PRARASTI METAI, ATRASTAS AŠ: KOKYBINIS TYRIMAS APIE ABITURIENTŲ LAISVŲ NUO STUDIJŲ METŲ PASIRINKIMO PATYRIMĄ

LOST YEAR, FOUND SELF: A QUALITATIVE STUDY ON STUDENTS' EXPERIENCE OF CHOOSING A GAP YEAR

Lukrecija Žuromskaitė* (Vilniaus universitetas), Greta Kaluževičiūtė (Vilniaus universitetas).

* lukrecija.zuromskaite@gmail.com

Įvadas. Šiame darbe gilinamasi į abiturientų, pasirinkusių laisvų nuo studijų metų laukimo patirtį: patiriamus jausmus bei kaip jie suvokiami, apdorojami psichologiškai. Siekiama abiturientams kylančius jausmus išskirti, aprašyti ir įvardyti, kaip su šiais jausmais išbūnama.

Metodai. Tyrime dalyvavo 6 Lietuvos mokyklų 12 klasės moksleiviai iš skirtingų miestų, atsiliepę į kvietimą į tyrimą, paskelbtą internete. Jų amžius nuo 18 iki 19 metų, dauguma (5 iš 6) – moteriškos giminės. Atliktas kokybinis tyrimas, laikantis konstruktyvistinės filosofinės paradigmos, atliekant refleksyviąją teminę analizę. Tyrimo metu atlikti šeši interviu transkribuoti, koduoti bei išskirtos potemės ir temos.

Rezultatai. Rasta, kad laukdami laisvų nuo studijų metų abiturientai jaučia atsakomybę prieš save ir kitus, džiaugsmą dėl turimų lūkesčių artėjantiems metams bei įvardija palaikymo svarbą. Jaunuoliai atsakomybę prieš save jaučia dėl finansų, laisvų nuo studijų metų planavimo ir to plano laikymosi, paskutinių metų mokykloje derinimo su laisvų nuo studijų metų planavimu, o prieš kitus atsakomybė kyla dėl kaltės jausmo. Abiturientams laukimas džiugus, nes tikimasi savęs atradimo, lengvo, be rūpesčių laiko, kuris dažnai matomas idealizuotai. Tyrimo dalyviai įvardija palaikymo svarbą: kylančią iš vidaus bei sulaukiamą iš išorės.

Išvados. Šis tyrimas atskleidžia iki šiol mažai pasaulyje, o ypač Lietuvoje, tyrinėjamų laisvų nuo studijų metų laukimo patirtį abiturientų tarpe ir parodo ne tik malonius, bet ir sudėtingus išgyvenimus.

Pagrindiniai žodžiai: laisvi nuo studijų metai; abiturientai; savęs paieškos; mokyklos baigimas; kokybinis tyrimas.